

PADDENTREK 2006

In Delft en Pijnacker

KNNV afd. Regio Delft

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

KNNV afd. Regio Delft
Postbus 133
2600 AC DELFT
email: afd.RegioDelft@knnv.nl
www.knnv.nl/afd.RegioDelft

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Samenvatting	4
3. Project Amfibieëntrek.....	5
4. Projectbeheersing.....	6
5. Ervaringsfeiten	7
6. Eindsituatie 2006	10
7. Aanbevelingen 2007	10
8. Kwaliteitsbeoordeling Project.....	10
9. Verantwoording	11
10. de Hollandsche Tuyn in Delfgauw	12
11. Paddentrek in Pijnacker	12
12. Contactgezocht.....	13

Copyright: KNNV afd. Regio Delft, 2006
Druk: Den Haag Print
Referentie: Paddentrek, KNNV afd. Regio Delft, 2006

1. Inleiding

1.1. Aanleiding amfibieënbescherming

In en rond de gemeente Delft komen sinds mensenheugenis amfibieën (padden, kikkers en salamanders) voor en dat is niet zo verwonderlijk, gelet op het waterrijke gebied.

Amfibieën horen dus thuis in deze omgeving, daarnaast zijn het zeer nuttige dieren, in grote hoeveelheden worden vliegende en kruipende insecten genuttigd, zowel natuur als mens heeft daar direct voordeel van. De in Delft voorkomende amfibieën zijn: gewone pad (*Bufo bufo*), groene kikker (*Rana esculenta synklepton*), bruine kikker (*Rana temporaria*), kleine watersalamander (*Triturus vulgaris*) en incidenteel de rugstreeppad (*Bufo calamita*).

Echter, door uitbreiding van woonwijken, wegen en industrieterreinen worden padden, kikkers en salamanders steeds meer bedreigd in hun natuurlijke leefomgeving en zijn in Delft in de afgelopen jaren op meerdere plekken amfibieënpopulaties vrijwel geëlimineerd. Onderzoek wijst uit dat in verstedelijkte gebieden 5% van de juveniele padden het eerste levensjaar overleeft en veel adulten bereiken slechts eenderde van hun maximum leeftijd.

Met name het drukke autoverkeer is debet aan vele honderden dode amfibieën (vnl. padden en salamanders) tijdens de voorjaarstrek van winterverblijf naar paringsgebied. Telling en schatting geven aan dat in de regio Delft ieder voorjaar tussen de 1200 en 2000 amfibieën de dood vinden door het verkeer of in rioolputten, tijdens de rest van het jaar (zomer- en herfstmigratie) loopt dit aantal op tot ca. 5000.

Het is dus niet voor niets dat alle in Nederland voorkomende amfibieën als beschermde dieren worden vermeld in de Natuurbeschermingswet, de Flora en faunawet en diverse Europese richtlijnen, dit betekent o.a. dat in het bijzonder de overheden gehouden zijn aan het actief beschermen van het leefmilieu in brede zin en het voorkomen van verstoringen en bedreigingen.

1.2. Doelstelling KNNV

De Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV) is een landelijke vereniging die actief in en met de natuur wil zijn door middel van natuurstudie, natuurbescherming en natuurbeleving.

In het kader van natuurbescherming heeft de KNNV afd. Regio Delft zich o.a. als taak gesteld om amfibieën tijdens hun voorjaarsmigratie te beschermen tegen de direct negatieve invloed van het gemotoriseerde verkeer d.m.v. een overzetactie en het controleren van rioolputten.

De vereniging treedt op als organisator van deze jaarlijkse overzetactiviteit, stelt specifieke kennis, informatie en middelen ter beschikking en inventariseert gelijktijdig t.b.v. landelijk amfibieënonderzoek.

Belangrijke voorwaarde daarbij is het betrekken van de bevolking inzake natuurbeleving en natuurbescherming. Om dit te bevorderen worden nadrukkelijk ook vrijwilligers geactiveerd die geen lid zijn van de KNNV of een andere natuurvereniging.

Daarnaast streeft de KNNV afd. Regio Delft naar structurele en duurzame maatregelen ter bescherming van de amfibieën door de locale/regionale overheden.

Hierbij moet gedacht worden aan een niet-aflatende zorg voor ecosystemen en natuurlijke habitats om de (nog) aanwezige amfibieënpopulaties te beschermen, de biodiversiteit te behouden, te stimuleren en zonodig mitigerende dan wel compenserende maatregelen te treffen.

De vereniging heeft een structureel beschermingsplan (bestaande uit diverse deelplannen) opgesteld voor mitigerende maatregelen en dit in oktober 2002 ingediend bij de gemeente Delft. Dit plan wordt - bij voorkeur in samenhang met diverse andere plannen en verspreid over enkele jaren en afhankelijk van de beschikbare financiën - uitgevoerd.

In 2005 is gestart met de voorbereiding voor maatregelen in het Kerkpoldergebied.

Verder zijn in 2006 op een aantal locaties roosters aangebracht in rioolputten en zijn trottoirranden verlaagd.

2. Samenvatting

2.1. Historische situatie voorjaarsmigratie 1996 - 2005

Al vele jaren is de KNNV actief om de amfibieën te beschermen tijdens het oversteken van wegen, overigens in het verleden met wisselend succes, veroorzaakt door de complexiteit van het organiseren, gebrek aan vrijwilligers en (tot 1999) geen actieve rol van de gemeente. Historisch cijfermateriaal laat de volgende totaalcijfers zien:

<i>Jaar</i>	<i>aantal overgezet</i>	<i>aantal dood</i>	<i>percentage overgezet / dood</i>	<i>aantal vrijwilligers</i>	<i>aantal locaties</i>
1996 ¹⁾	193	30	86 / 14	ca. 20	5
1997 ¹⁾	99	18	85 / 15	ca. 18	4
1998 ¹⁾	325	144	70 / 30	ca. 2	2
1999	3076	648	83 / 17	ca. 28	4
2000	5163	1022	83 / 17	ca. 65	4 ²⁾
2001	10636	1170	90 / 10	ca. 100	8 ²⁾
2002	7707	1273	86 / 14	ca. 125	8 ²⁾
2003	7285	952	88 / 12	ca. 165	9 ²⁾
2004	10355	1588	87 / 13	ca. 195	9 ²⁾
2005	10918	1323	90 / 10	ca. 185	9 ²⁾

¹⁾ cijfers niet volledig door gebrekkige registratie en documentatie

²⁾ daarnaast op een aantal overige plekken incidenteel overgezet c.q. gecontroleerd

2.2. Opzet overzetactie 2006

Voor het organiseren van de overzetactie is uitgegaan van de gebruikelijke projectmatige opzet. Uitgaande van het projectplan is overleg geweest met de gemeente en overige betrokkenen, voorlichting en informatie verstrekt en vrijwilligers aangezocht, geïnstrueerd en begeleid en zijn diverse overige activiteiten uitgevoerd.

2.3. Eindresultaat overzetactie 2006

Vanaf 24 maart tot 22 april zijn met behulp van ca. 199 vrijwilligers (kinderen, partners en vrienden niet meegerekend) op 9 vaste locaties (plus een aantal 'rest' locaties) padden, kikkers en salamanders overgezet, doodgereden dieren verwijderd en nauwkeurig geteld.

De totaaltelling van alle locaties (inclusief rioolputten) geeft het volgende beeld:

Aantal overgezet:	aantal dood:	gemiddeld % overgezet / dood:
5941 padden	754 padden	88 / 12 padden
296 kikkers	14 kikkers	96 / 4 kikkers
999 salamanders	202 salamanders	83 / 17 salamanders

2.4. Resumé

Het resultaat van de overzetactie 2006 is matig te noemen. Een belangrijke oorzaak voor de lagere aantallen is dat de amfibieën ook een aantal nachten hebben getrokken.

De cijfers geven aan dat 3682 amfibieën minder zijn overgezet dan in 2005, het aantal doodgereden dieren is verminderd met 353. De verhouding in percentages is vrijwel gelijk gebleven (89% levend - 11% dood) aan voorgaande jaren.

Het aantal gecontroleerde rioolputten is sterk toegenomen, met als resultaat 456 geredde amfibieën, overigens een blijvende zorgwekkende situatie.

Verder blijkt dat de huidige (resterende) populaties onverminderd onder druk staan door het verkeer, bouwactiviteiten en het ontbreken van structurele beschermingsmaatregelen.

De toegezegde ondersteuning van de gemeente Delft heeft geleid tot plaatsing van hekken, borden en roosters, aandacht in de Stadskrant en op de website en bekostiging van de projectkosten.

Dank zij een intensieve wervingscampagne was er een toename (van 185 naar 199) van het aantal vrijwilligers, ca. 35 vrijwilligers waren aanwezig tijdens de afsluitingsmiddag.

3. Project Amfibieëntrek

Zoals gebruikelijk is ook voor 2006 als uitgangspunt een projectmatige benadering gekozen zoals omschreven in het organisatiehandboek van de KNNV afd. Regio Delft.

Dit heeft geleid tot een projectvoorstel met de volgende aandachtspunten: aanleiding, beginsituatie, gewenste eindsituatie, activiteiten en beheersaspecten zoals financiën, tijdpad, organisatie, informatie/communicatie en kwaliteit.

3.1 Activiteiten

Uitgaande van het projectvoorstel zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- 3.1.1 inventarisatie van de diverse locaties waar amfibieëntrek wordt verwacht
- 3.1.2 projectvoorstel beschreven en besproken met afdelingsbestuur KNNV
- 3.1.3 inventarisatie voor aanvraag en plaatsing waarschuwborden en hekken
- 3.1.4 overleg gevoerd en afspraken gemaakt met de gemeente Delft
- 3.1.5 omwonenden geïnformeerd betreffende komende amfibieëntrek
- 3.1.6 werving van vrijwilligers via lokale kranten, verenigingen, posters en telefoon
- 3.1.7 indeling van vrijwilligers op diverse locaties via werkroosters
- 3.1.8 opstellen handleiding en posters en overige informatie
- 3.1.9 verstrekken van handleiding, brochure en materiaal
- 3.1.10 verzenden van posters aan buurthuizen/winkelcentra/dierenartsen
- 3.1.11 alle betrokkenen geïnformeerd betreffende het begin van de migratieperiode
- 3.1.12 aantal interviews gehouden met lokale kranten en regionale radio
- 3.1.13 frequent contact tijdens project met vrijwilligers op locatie en per telefoon
- 3.1.14 alle betrokkenen geïnformeerd inzake het einde van de migratieperiode
- 3.1.15 verzamelen van cijfermateriaal voor eindverslag
- 3.1.16 resultaat overzetting als persbericht verstuurt naar diverse lokale kranten
- 3.1.17 beknopt eindverslag opgemaakt voor vrijwilligers
- 3.1.18 evaluatiemiddag georganiseerd voor vrijwilligers en belangstellenden
- 3.1.19 inname en registratie van uitgeleend materiaal
- 3.1.20 bijhouden van gemaakte onkosten
- 3.1.21 opstellen eindverslag voor afdelingsbestuur KNNV en bericht in afdelingsblad
- 3.1.22 versturen eindverslag aan gemeente Delft, RAVON¹ en overige belanghebbenden
- 3.1.23 regelmatig overleg gevoerd met locatiecoördinatoren
- 3.1.24 suggesties en aanbevelingen verwerkt voor paddentrek 2007

*Niet elke vrijwilliger leest de uitgereikte handleiding,
met name de overgang van wintertijd naar zomertijd geeft dan problemen.
Dus zijn er vrijwilligers die - na ingang van de zomertijd - om 19.00 uur aanwezig zijn,
uiteeraard geen amfibieën aantreffen en na enige tijd huiswaarts gaan.
Niet beseffend dat amfibieën pas ná de schemering actief worden, dus...
teleurgestelde vrijwilligers, onvoldoende controle en meer doodgereden dieren.*

¹ Reptielen, Amfibieën, Vissen Onderzoek Nederland

4. Projectbeheersing

4.1. Financiën

De kosten voor aanschaf en plaatsing van waarschuwborden, tekstborden en hekken zijn voor rekening van de gemeente Delft.

De gemeente heeft, bij de indiening van het projectplan, toegezegd de begrootte projectkosten van € 1000 voor haar rekening te nemen. De uitgaven waren vrijwel conform.

4.2. Tijdpad

De voorbereidingen zijn gestart in november 2005 met als eerste actiepoint het overleg met de gemeente Delft, daarna zijn volgens schema alle verdere activiteiten uitgevoerd.

De overzetactie duurde van de 4^e week van maart tot de 4^e week van april.

In de maand mei zijn vrijwel alle overige activiteiten afgerond.

4.3. Organisatie

4.3.1. De keuze voor de diverse locaties is gebaseerd op ervaringsfeiten van vorige overzetacties, er is geen nieuwe locatie toegevoegd.

4.3.2. Het overleg met de gemeente Delft heeft het gewenste resultaat gehad, de aangevraagde steun is gehonoreerd.

4.3.3. Alle betrokkenen, zoals verenigingen, bedrijven en bewoners zijn op tijd ingelicht.

4.3.4. De werving is goed verlopen, ca. 199 vrijwilligers hebben zich aangemeld, exclusief partners, kinderen en bekenden, een toename ten opzichte van vorig jaar. In dit verband wordt een school of vereniging als één geteld.

4.3.5. Volgens voorkeur en beschikbaarheid zijn vrijwilligers ingezet op de diverse locaties, van 19.00 – 22.00 uur (voor

4.3.6. Vrijwilligers zijn voorzien van handleiding en brochures, daarnaast zijn zonodig handlampen, reflecterende hesjes en puthaken uitgeleend.

4.3.7. Door effectievere indeling van de vrijwilligers en de inzet van zeven locatiecoördinatoren was de projectcoördinator meer in de gelegenheid om zich te richten op de problematiek m.b.t. de rioolputten en inventarisatie van (nieuwe) knelpunten.

4.4. Informatie en communicatie

4.4.1. De informatie en posters betreffende de wegafsluitingen zijn verspreid bij sportverenigingen, zwembad, restaurants en bewoners.

4.4.2. De gemeente Delft heeft oproep geplaatst in de “Stadskrant” en website.

4.4.3. De persberichten betreffende werving vrijwilligers en het eindresultaat van de overzetactie zijn door diverse lokale kranten gepubliceerd.

4.4.4. Via de lokale radiostations is er tweemaal aandacht besteed.

4.4.5. TV-West heeft een rapportage gemaakt op de Noordeindseweg.

4.4.6. De brochures zijn uitgegeven aan belangstellende passanten.

4.4.7. Er geregeld contact geweest met andere “overzet” organisaties in de regio.

4.4.8. Via de KNNV-website en E-mail is geregeld informatie verstrekt c.q. contact gehouden met betrokkenen of belangstellenden.

4.4.9. De gemeente en overige belanghebbenden ontvangen het eindrapport.

4.4.10. De eindcijfers worden doorgegeven aan RAVON.

4.4.11. Op zaterdag 6 mei is een afsluitingsbijeenkomst georganiseerd in De Papaver, hier waren ongeveer 35 vrijwilligers bij aanwezig. De resultaten en ervaringen van dit jaar en suggesties voor volgend jaar zijn besproken en worden verwerkt in het projectvoorstel voor de paddentrek 2007.

Van de uitgegeven enquêteformulieren zijn 10 ingevuld en ingeleverd, uit de antwoorden bleek dat men zich goed kon vinden in de aanpak en uitvoering. Alle aanwezigen hebben een beknopt overzicht ontvangen. Als afsluiting is een korte excursie gehouden in het Heempark en is daarnaast als dank een paddenbeeldje uitgereikt.

5. Ervaringsfeiten

5.1. Algemeen

Op 23 maart (ongebruikelijk laat) werden de eerste amfibieën gesignaleerd, op 22 april is de overzetactie afgesloten. Het weerbeeld was overwegend koud, met veel wind uit NO-richting, de relatieve vochtigheid was laag door ontbreken van neerslag. Tijdens het eerste weekeind waren de nachttemperaturen hoog met veel regen en zijn veel amfibieën in de nachtelijke uren waargenomen. Net als vorige jaren was het migratiegedrag en de resultaten per avond tussen de locaties wisselend, mede veroorzaakt door het landschappelijke verschil (bebost, weilanden of bebouwing) tussen de locaties.

De medewerking van de weggebruikers was gevarieerd: van nieuwsgierigheid en spontane hulp tot onbegrip, boosheid en tegenwerking.

De inzet van de vrijwilligers was overwegend goed, ca. 25 keer was er een afmelding en in een aantal gevallen heeft men zich niet aan de gemaakte afspraken of instructies gehouden. De indruk bestaat dat niet elke vrijwilliger de handleiding voldoende raadpleegt.

Ondanks het feit dat de gemeente op alle locaties borden en/of hekken heeft geplaatst vinden veel vrijwilligers dat de gemeente onvoldoende maatregelen treft om de overstekende amfibieën te beschermen.

5.2. Locatie Abtswoude

Dit is van oorsprong een specifieke landweg, veelvuldig gebruikt als verbindingsweg tussen Delft en Schiedam met veel woon/werkverkeer, met name tijdens de spitsuren. De situatie op deze locatie is onveranderd zeer zorgwekkend, het vele autoverkeer en de hoge snelheid waarmee gereden wordt, evenals de geringe breedte van de weg zorgen niet alleen voor veel dode padden en salamanders, ook de veiligheid van de vrijwilligers is regelmatig in gevaar.

De plannen van de regionale overheid om te voorzien in een verkeersdoseringsysteem zijn nog niet ingevoerd, bij invoering kan dat de verkeersmortaliteit verminderen.

Aantal overgezet: 1666 Aantal doodgereden: 586 Percentage: 74% - 26%

5.3. Locatie Victoriapad e.o.

Dit is een locatie tussen de wijken Buitenhof en Tanthof met fietspaden en -tunnel en een toegangsweg naar Abtswoude (zie boven). Het effectief overzetten wordt bemoeilijkt omdat vaak niet duidelijk is waar de amfibieën naar toe willen.

Op deze locatie zijn dit jaar ook weer de straatkolken gecontroleerd (zie: rioolputten).

Overleg met de gemeente kan mogelijk leiden tot wijziging van de hemelwaterafvoer (in de fietstunnel) in een amfibieëntunnel.

Aantal overgezet: 272 Aantal doodgereden: 15 Percentage: 95% -5%

5.4. Locatie Kerkpolderweg

Deze weg valt sinds januari 2004 onder beheer van de gemeente Delft en loopt door een recreatiegebied met sportvelden, volkstuinten, restaurant en zwembad.

Er is veel (auto)verkeer in de avonduren vanwege de sportactiviteiten en het partycentrum.

Vanwege het doorrijverbod zijn de reacties van automobilisten regelmatig onvriendelijk, ook worden de hekken verwijderd om zich doorgang te verschaffen. Desondanks is deze locatie zeer geschikt voor ouders met kinderen of een schoolklas.

Helaas is geconstateerd dat vanaf 2001 het aantal amfibieën terugloopt.

Het komende jaar begint de gemeente Delft met herinrichting van het gebied, inbreng van de KNNV bij de planvorming heeft geleid tot een natuurvriendelijke uitvoering met veel aandacht voor de amfibieën.

Aantal overgezet: 1555 Aantal doodgereden: 18 Percentage: 99% - 1%

5.5. Locatie Tweemolentjeskade

De Tweemolentjeskade loopt vanaf Delft door het recreatiegebied Delftse Hout richting Delfgauw. Het is een éénrichtingsweg met 's avonds weinig verkeer, met uitzondering als er festiviteiten zijn in het restaurant "Het Rieten Dak". Bij een dergelijke gelegenheid worden de hekken in overleg gedeeltelijk geopend.

Met name bij de zgn. botenhelling steken veel padden over, de rest van het traject is rustig.

Bij voldoende vrijwilligers wordt ook Aan 't Verlaat gecontroleerd, daar trekken veel padden maar is vrijwel geen autoverkeer.

Aantal overgezet: 357

Aantal doodgereden: 29

Percentage: 92% - 8%

5.6. Locatie Middelweg

De Middelweg (sinds 2002 onder beheer van de gemeente Den Haag) vormt de afscheiding tussen De Hertenkamp en de nieuwgebouwde woonwijk Brassershout.

De KNNV afd. Regio Delft heeft in april 2000 bezwaar aangetekend tegen de plannen om de Middelweg te ontsluiten als toegangsweg voor de nieuwe woonwijk. Het bezwaar en het daaropvolgende overleg hebben ertoe geleid dat bij de reconstructie van de Middelweg amfibieëntunnels, geleidewanden en wildroosters in het voorjaar van 2005 zijn aangebracht. De grond- en bouwwerkzaamheden in de afgelopen jaren zijn vrijwel zeker de oorzaak van de sterke daling van het aantal amfibieën.

In principe zijn hier geen overzetactiviteiten meer nodig door de aangebrachte voorzieningen, echter zal tot ca. 2007 nog wel gecontroleerd worden of de voorzieningen adequaat functioneren en eventueel aanpassingen behoeven.

Er is geconstateerd dat - tot op heden - weinig amfibieën gebruik maken van de tunnels.

Aantal overgezet: 157

Aantal doodgereden: 2

Percentage: 98% - 2%

5.7. Locatie Brasserskade

Deze weg vormt de verbinding tussen Delft en Nootdorp en op het naastgelegen fietspad worden hier amfibieën overgezet op het gedeelte wat grenst aan de sportvelden tot ± 200 meter voorbij de kruising met de Middelweg. Het (brom)fietsverkeer is in de weekeinden soms intensief en ook is de situering van de parkeerplaatsen en het autoverkeer t.b.v. sportactiviteiten een probleem, zeker sinds de gemeente de parkeerplaatsen heeft uitgebreid en met sintels verhard. In verband met de veiligheid van de vrijwilligers worden op de Brasserskade zèlf geen padden overgezet. Door woningbouw aan de noordkant van de Brasserskade is daar de leefomgeving van amfibieën sterk verslechterd. Maatregelen ter verbetering van de waterkwaliteit zijn dringend gewenst.

Aantal overgezet: 1098

Aantal doodgereden: 56

Percentage: 95% - 5%

5.8. Locatie Noordeindseweg

Dit is een typische landweg, smal met weinig verlichting en redelijk druk door autoverkeer tussen Delfgauw en Delft. In 2003 is hier een pilotproject uitgevoerd, de uitkomst hiervan maakte duidelijk dat het noodzakelijk was om de overzetactie uit te breiden met deze locatie. Door extra inzet van vrijwilligers is het aantal waargenomen amfibieën sterk toegenomen, echter de verkeersmortaliteit is hoog in verhouding met andere locaties.

Aantal overgezet: 440

Aantal doodgereden: 132

Percentage: 77% - 23%

5.9. Locatie Rotterdamseweg

Dit is een verbindingsweg tussen Delft en Schiedam. Het autoverkeer neemt af (na de spitsuren) maar er wordt hard gereden. Deze locatie wordt gezien als "rest"locatie, m.a.w. alleen bij voldoende vrijwilligers op de overige locaties wordt hier overgezet.

Er is onvoldoende inzicht over de grootte van de populatie. Verder is het migratiepatroon van de padden onduidelijk, veel trekken in de richting van de Delftse Schie, het is niet onmogelijk dat zij deze oversteken naar de Abtswoudsepolder.

Aantal overgezet: 126

Aantal doodgereden: 23

Percentage: 85% - 15%

5.10. Locatie Willem Dreeslaan e.o.

Deze straat ligt op de grens van Tanthof-Oost en het naastgelegen natuur- en recreatiegebied. Ook deze locatie is een "rest"locatie, slechts twee vrijwilligers hebben hier incidenteel overgezet. Ook op het aangrenzende Hoogspanningspad en op de toegangsweg naar het Sportpark Tanthof zijn amfibieën overgezet en putten gecontroleerd (zie: rioolputten).

Aantal overgezet: 187

Aantal doodgereden: 26

Percentage: 88% - 12%

5.11. Diverse locaties

Op een aantal overige - geen vaste - locaties hebben een aantal vrijwilligers amfibieën overgezet. Deze locaties waren de Prins Bernardlaan, Korftlaan, Kuypersweg e.o. en Oude IJsbaan. Het aantal vrijwilligers was onvoldoende om elke avond te controleren, nagegaan moet worden hoe dit een volgend jaar wordt aangepakt.

Aantal overgezet: 362

Aantal doodgereden: 47

Percentage: 88% - 12%

5.12. Riolputten

Dit jaar zijn, meer dan in vorige jaren, rioolputten gecontroleerd op diverse locaties in Delft. Op plaatsen waar water, groenvoorzieningen en straten tezamen komen worden amfibieën aangetroffen in de rioolputten die aangebracht zijn in de trottoirrand. Zoals bekend sterven amfibieën¹⁾ onherroepelijk na een verblijf van een aantal dagen in een rioolput.

Een beperkt aantal vrijwilligers heeft ca. 400 rioolputten 1 à 2 maal per week gecontroleerd op de volgende locaties: Prins Bernardlaan²⁾, Victoriapad, Kuypeweg, Vulcanusweg, Oude IJsbaan, Tanthof-West en op veel plekken in Tanthof-Oost³⁾.

Het is zeer aannemelijk te veronderstellen dat op veel plaatsen in Delft deze problematiek zich voordoet. Over een structurele oplossing is overleg met de gemeente gaande.

Aantal levend: 456

Aantal dood aangetroffen: 30

¹⁾ behalve amfibieën komen ook andere dieren (eendjes, egels, loopkevers, etc.) in rioolputten terecht.

²⁾ door de gemeente zijn schuine trottoirranden aangebracht, hierdoor is het aantal amfibieën gedaald van 60 (2005) naar 6 (2006). Hieruit kan geconcludeerd worden dat deze eenmalig uitgevoerde maatregel effect heeft.

³⁾ door de gemeente zijn ca. 100 roosters aangebracht op een 10-tal sub-locaties in Tanthof-Oost. Ook deze maatregel is effectief, maar tijdelijk en zeer arbeidsintensief.

Een vrijwilliger die bezig is met het controleren van rioolputten krijgt op zekere avond de schrik van zijn leven.

Plotseling staat hij in het felle licht van twee politiemotoren

en een stem vraagt vriendelijk maar dringend:

“En meneertje, wat zijn wij hier aan het doen?”

Na uitleg en toelichting ronken de motoragenten weer verder, op zoek naar andere onverlaten.

6. Eindsituatie 2006

Bij evaluatie van dit eindrapport kan geconstateerd worden dat:

- 6.1 de wervingsactie voor vrijwilligers geslaagd is
 - 6.2 ondanks 199 vrijwilligers niet alle overzetlocaties voldoende bezet waren
 - 6.3 het aantal waargenomen amfibieën op een aantal locaties gedaald is
 - 6.4 de verkeersmortaliteit (in %) onder de amfibieën vrijwel gelijk is aan vorige jaren
 - 6.5 de verkeerssituatie in het algemeen voor amfibieën niet structureel is verbeterd
 - 6.6 in de afgelopen jaren op veel plekken amfibieënpopulaties zijn geminimaliseerd ¹⁾
 - 6.7 de leefomgeving voor amfibieën op alle overzetlocaties structureel verbetering behoeft, met als uitgangspunt het ingediende beschermingsplan
 - 6.8 de gemeente Delft - meer dan voorheen - in positieve zin betrokken is, echter in gebreke blijft in de uitvoering van het ingediende beschermingsplan
- ¹⁾ Korftlaan, Noordeindseweg (gedeelte Delftse Hout), Olof Palmestraat, Burgemeestersrand (v/h Kruithuispad) en omgeving Provincialeweg en Kruithuisweg.

De situatie van amfibieën in Delft blijft dus zorgelijk, de oorzaak voor het gestegen aantal overgezette dieren sinds 1999 is uitsluitend te danken aan een verbeterde organisatie, de inzet van meer vrijwilligers, uitbreiding van het aantal locaties en niet aan structurele verbetering van de verkeerssituatie of bescherming van de leefomgeving.

Bij een terugval van het aantal vrijwilligers, een minder goed functionerende organisatie of een verminderde belangstelling van de overheid komen de (nog) aanwezige amfibieënpopulaties alsnog in gevaar. Daarnaast is door het toegenomen inzicht van de afgelopen jaren duidelijk dat de problematiek van de amfibieënmigratie veel groter is dan ingeschat, op 10-tallen plaatsen in Delft worden amfibieën doodgereden of komen terecht in rioolputten.

7. Aanbevelingen 2007

(bij ongewijzigde voortzetting)

- 7.1 streefaantal vrijwilligers ≥ 200 , exclusief partners, kinderen en vrienden
- 7.2 specifieke aandacht en extra inzet voor controle van rioolputten
- 7.3 bij voldoende vrijwilligers extra inzet op W. Dreeslaan, Rotterdamseweg, Korftlaan en Oude IJsbahn
- 7.4 projectcoördinator dient vrijgesteld te zijn van overzetactiviteiten
- 7.5 werven van locatiecoördinatoren ter ondersteuning van projectcoördinator
- 7.6 vroegtijdig aandacht via informatief artikel in Stadskrant en overige media
- 7.7 voorlichting inzake het voorkomen van het wegvangen door kinderen van eiklomp/snoeren (als educatiemiddel vaak door scholen gestimuleerd)
- 7.8 extra verkeers- en tekstborden aanvragen bij gemeente
- 7.9 actief overleg met gemeente betreffende structurele beschermingsmaatregelen

8. Kwaliteitsbeoordeling Project

Bij beoordeling (op basis van inspanningsverplichting, geen resultaatverplichting) van dit eindverslag is de conclusie:

- 8.1 het aantal overgezette en dode amfibieën is afgenomen t.o.v. 2005
- 8.2 het percentage levende / dode amfibieën is gelijk gebleven t.o.v. 2005
- 8.3 aandacht voor situatie van amfibieën is toegenomen bij inwoners en gemeente
- 8.4 de gemeente heeft alle toezeggingen gehonoreerd
- 8.5 alle betrokkenen zijn / worden op de hoogte gesteld van de eindresultaten
- 8.7 de voorschriften 10.1, 10.2, 10.3 en 10.4 uit het organisatiehandboek van de KNNV afd. Regio Delft zijn gehanteerd

9. Verantwoording

De volgende KNNV-leden en niet-leden*) hebben in 2006 een bijdrage geleverd:

Sjef van Asten*):	locatiecoördinator Kerkpolderweg
Loes Broom*):	locatiecoördinator Middelweg
Joop van Buuren:	projectvoorstel en –rapportage
	projectcoördinator
	afsluitingsbijeenkomst
Martine Graafland:	locatiecoördinator Tweemolentjeskade
Marina Hendriks*):	locatiecoördinator Abtswoude
Marijke Heijne:	locatiecoördinator Noordeindseweg en Korftlaan
Cor Nonhof:	opgave cijfers RAVO
	afsluitingsbijeenkomst
Geert van Poelgeest:	contactpersoon bestuur
	website en persberichten
	afsluitingsbijeenkomst
Andries Staphorst*):	locatiecoördinator Brasserskade
Edith Vasbinder:	afsluitingsbijeenkomst
Arend Zwaag*):	locatiecoördinator Victoriapad

Contactpersonen van de gemeente Delft:

Agnes v/d Linden:	projectbehandeling
Diny Tubbing:	roosters in rioolputten
Sjaak van Houten:	tekst- en verkeersborden, hekken
Nico Bos:	aanpassing trottoirranden
Redactie Stadskrant:	publieksinformatie in Stadskrant

10. de Hollandsche Tuyn in Delfgauw

Zes gezinnen hebben geholpen met het overzetten van de padden en ook de pubers in de straat hebben hun steentje bijgedragen. Erg leuk om te zien dat zoveel mensen zich voor deze beestjes willen inzetten.

182 padden overgezet; 3 dode padden (veel minder dan eerdere jaren)

25 salamanders gezien; 1 dode

Dit lijkt me een mooi resultaat!

Marion King

11. Paddentrek in Pijnacker

Dit jaar werden de eerste padden pas op 24 maart waargenomen. Het was een heel koud voorjaar en zo werden deze dieren laat wakker. Vanaf 25 maart hebben wij weer op twee locaties overgezet: op de Monnikenweg en op de Rijskade/Sportlaan. De overzetperiode heeft in totaal 24 dagen geduurd; wij zijn op dinsdag 18 april gestopt met de volgende resultaten:

Aantal overgezette amfibieën en dode dieren

Plaats	padden	pad.dood	kik.	kik.dood	salam.	sal. dood
Monnikenweg	415	82	12	1	12	8
Sportlaan	254	10	3	-	4	-

Let op: Op de Sportlaan werd er op 3 zondagen niet overgezet.

Tegenover 2005 hebben wij minder dieren gezien en er zijn veel minder amfibieën dood gereden. Dat is op zich heel positief. Vorig jaar hadden wij een dodencijfer van 40,1 % op de Monnikenweg tegenover 19,8 % dit jaar. Ook dit jaar hadden wij niet voldoende mensen om de route Monnikenweg, Blokweg, Lange Campen helemaal te laten controleren.

Daarom hebben wij ons op het laatste stuk van de Monnikenweg en de Strikkade geconcentreerd, omdat daar in het afgelopen jaar veel padden overstaken en daar de doorgaande weg naar Zoetermeer loopt. Op dit weggedeelte liepen behalve zaterdag en zondag steeds 3 of 4 mensen. Op deze manier probeerden wij het dodengetal laag te houden.

Van 25 maart tot en met 1 april zijn er op de Monnikenweg 306 padden overgezet, driekwart dus van het totaal daar en op de Sportlaan 187 dieren, bijna driekwart van het geheel daar. Na 1 april werd het nog kouder met veel wind en het was in de avond meestal droog.

Daarom zijn er in de tweede week en begin derde week van de paddentrek nauwelijks en soms ook geen padden waargenomen. Pas vanaf 13 april werden meer padden overgezet, nu weer op de terugweg van water naar land, hoewel dat dit jaar ook niet zo duidelijk was.

Omdat de paddentrek dit jaar zo laat was, was het pas vanaf 21.00 uur donker. Op de Monnikenweg is op dit tijdstip minder verkeer. Op de Sportlaan was door de week s' avonds weer veel activiteit bij de verschillende verenigingen die daar gevestigd zijn met redelijk veel verkeer.

Op vrijdag 31 maart was er op het industrieterrein de Boezem een grote brand. Dat had tot gevolg dat tegen 20.30 uur de Vlielandseweg richting Zoetermeer afgesloten werd. Het verkeer werd via de Monnikenweg omgeleid waar vier mensen probeerden de overstekende padden te helpen. Op deze avond hadden wij het hoogste dodengetal, 18 tegenover 22 levende padden.

Wij vroegen ons geregeld af waar de padden waren. Ik denk dat veel dieren in de beschutting van de nacht zijn overgestoken; geregeld begon het 's nachts pas te regenen.

Ulrike Lansink

12. Contactgezocht

Stuur deze pagina op naar KNNV afd. Regio Delft, Postbus 133, 2600 AC DELFT;
of stuur een email aan: afd.RegioDelft@knnv.nl

Ik heb de volgende mening over deze uitgave

.....
.....
.....
.....
.....
.....

- houd mij op de hoogte van de ontwikkelingen rond de Paddentrek
- ik wil wel mee doen om de padden te beschermen
- stuur mij meer informatie over de KNNV
- Ik heb de volgende vraag:

.....
.....

en stuur mij

- ex posters voor het jaarthema
- ex waarnemingskaarten voor het jaarthema
- een uitnodiging voor jullie openbare activiteiten
- Ik heb de volgende vraag:

.....

Naam/ Organisatie:

Adres:

Woonplaats:

Telefoon:

Email:

Dit verslag beschrijft de inspanningen, ervaringen en resultaten van de overzetactie tijdens de paddentrek in 2006 in Delft en Pijnacker.

De KNNV, de vereniging voor veldbiologie.

De KNNV opent je ogen en hart voor de natuur. Met elkaar komen we op voor de belangen van die natuur.

